

Ўзбекистон ҳамма замонлар ва халқлар зафарини шарафламоқда

МОСКВА, КРЕМЛЬ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Никита Сергеевич ХРУШЧЕВГА

Н. С. ХРУШЧЕВ ва Ю. А. ГАГАРИН Внуково аэродромда.

К. Толстиков ва С. Смирнов фотоси.

(Боши биринчи бетда) БИЗДА ҲАР КИМ ҚАҲРАМОНЛИК ҚУРСАТИШГА ТАЙЁР

Ҳарбий учувчи В. С. Логинов
микрофон олдида келади.

— Рўй берган воқеа ҳақида
галирганда Ватанимизнинг шонли
фарзандлари учун фахрланмаслик
ва қувонмаслик мумкин эмас, —
дейди у. — Совет кишиси, ҳар-
бий учувчи Юрий Алексеевич Га-
гарин тарихда биринчи марта кос-
мосга парвоз қилди ва бу билан
инсониятнинг космик фазоси за-
бт этишга асос солди. Ватанимиз-
нинг бу янги улуғвор ғалабаси
ижодкор халқимизнинг, яратувчи
халқимизнинг донолигидан, ком-
мунизм қураётган мамлакатнинг
буюк техника тараққиётдан да-
лолат беради.

Ҳамма буюк ўзгаришларда со-
вет халқининг олдига бораётган
лигида зиддият ҳеч нэм шубҳа
қилмайди.

Мамлакатимиз, совет кишилари,
Ватанимиз фани ва техникаси
абдий шухрат билан қопланган
бу буюк тарихий пайтда биз Ле-
нин яратган ва жангларда чиқи-
қан Совет Иттифоқи Коммунистик
партиясига фарзандлик муҳаббати
ва миннатдорчилик сўзлари бил-
лан мурожаат қиламиз. Партия-
миз курашда кўришми билмай-
миз курашда ҳеч қандай қў-
ланиш, ўз йўлида ҳеч қандай
совет кишисини, ўз юртининг ота-
шларини қўймайди. Ўз Ватани-
нинг бахт-саодати ва равиқи йў-
лида ҳар қандай қаҳрамонликка
ҳамиша тайёр бўлган совет ки-
шини тарбиялаб етиштирди.

Ҳарбий учувчи майор Юрий
Алексеевич Гагарин ана шундай
қаҳрамон ватанпарварлардан би-
ридир. Ватан унга ўхшаш ўғил-
лар, минглаб қаҳрамонлар бор.
Юрий Алексеевич Гагариннинг шонли
совет учувчи-жангчилари орасидан
чиққанлиги биз, авиаторларимиз
айниқса мамнун қилди ва қувонти-
рди.

Гагариннинг мислсиз қаҳрамон-
лигида совет учувчиларига ҳа-
миша хос бўлган ажойиб фазилатлар
ўз ифодасини топти. Коммунистик
партия тарбиялаб етиштирган со-
вет учувчилари тинч қурилиш
йилларида ва уруш йилларида
ҳамиша ва ҳамма жойда мардлик,
жасорат ва душманга қарши ку-
рашда ботирлик, оммавий қаҳра-
монлик кўрсатиб келдилар.

Юрий Алексеевичга хос бўлган
ана шу ажойиб фазилатлар ҳамма
ёшларимиз учун ўрнак бўлиб қо-
лиши ва мамлакатимизда комму-
низм қуриш учун курашда наму-
на бўлиб хизмат қилиши, ҳар бери
совет кишиси учун, Совет Армия-
си ва Ҳарбий Деңиз Флотининг
ҳар бир жангчиси учун ўрнак бў-
лиши керак.

Бу шодиёна ва бахтли кунда
биз ўз сафларимизни Совет ҳуку-
мати, Коммунистик партия ва

унинг Марказий Комитети тевара-
гида янада маҳкам жипслаштири-
миз ҳамда уларни ишонтириб ай-
таминки, ҳар бир совет кишиси,
армиямизнинг ҳар бир жангчиси
ўз Ватанига бундан буён ҳам са-
доқат ва фидокорлик билан хизмат
қилади ва партиянинг, ҳукумат-
нинг, халқнинг ҳар қандай топи-
ригини бажаришга тайёрдир.

КОММУНИСТИК ПАРТИЯ ҲАММА ЗАҲРАМОНЛИК ИЛҲОМЧИСИ

Ўзбекистон КП Марказий Ко-
митетининг биринчи секретари
Ш. Р. Рашидов сўзга чиқади. У
бундай дейди:

— Азиз ўртоқлар!
1961 йил 12 апрель кун —
леенич коммунистик партиянинг
иродаси билан ҳамма замонлар ва
даврларнинг энг буюк воқеаси
рўй берган — одамнинг космосга
биринчи парвози амалга оширил-
ган кун жаҳон тарихининг йилло-
масига абадий ёнлади.

Ғалаба қилган социализм мам-
лакати, жаҳон тараққиёти ва ци-
вильзациясининг байроқдори —
бизнинг мамлакатимиз инсоният-
нинг космосга забт этиш ҳақидаги
асрий орусини рўбига чингарил-
лиги муносабати билан совет ки-
шиларининг қалби жушшиб кў-
нган ва чексиз ифтихор туйғула-
ри билан тўлиб-тошди. Жаҳонда
биринчи космик кемаларни ярат-
ган ва инсонга Космоснинг кең
юлдузлар оламига йўл очиб бер-
ган совет олимлари, конструктор-
лари, инженерлари, техниклари ва
ишчиларининг мислсиз зафарли
бизларни беҳад қувонтирмоқда ва
илҳомлантирмоқда.

Биз биринчи космонавт Комму-
нистик партиянинг ва қаҳрамон со-
вет халқининг содиқ фарзанди —
Юрий Алексеевич Гагарин Совет
Социалистик Республикаси а л а р и
Иттифоқининг граждани бўлгани-
дан фахрланамиз ва қувонамиз.

Космосни ўзлаштириш пионери,
биринчи космонавт Юрий Гага-
риннинг «Восток» космик йўлдош
кемасида Ер атрофини муваффа-
қиятли айланиб чиқиши комму-
низм қурувчилар ақл-идрокининг
ва меҳнати ғалабаларининг чўққи-
сидир.

Азиз дўстлар, улуғ Советлар
мамлакатининг граждани бўлиш
ўз меҳнатинг замонамиздаги бую-
к ишларининг умумхалқ оқими-
га қўшилди, севаки Ватанимиз шух-
ратини янада оширишга, тинчлик
ва бутун инсоният тараққиётининг
олижаноб ишига хизмат қилиши-
ни билиш натта бахтдир.

Планетаимиздаги соф виждонли
ҳамма кишилар КПСС Марказий
Комитети, СССР Олий Совети
Президиуми ва Совет Иттифоқи
ҳукуматининг отанин Мурожа-
тини қизғин маъқуллаб ва чуқур
мамнуният билан кутиб олдilar.
Мурожаатда бундай дейилди:

Юзадаги барча кишиларнинг бахт-
саодати йўлида эфр хурсандчилик
билан барча халқларга хизмат
қилдирамиз. Биз ўз муваффақият-
ларимиз ва нафийетларимизни
уруш йўлида эмас, балки тинчлик
ва халқлар хавфсизлиги йўлида
хизмат қилдирамиз.

Бугун Ватанимиз пойтахти
Москва номи инсоният тарихига
олтин ҳарфлар билан ёзилган
космос қаҳрамони Юрий Алексее-
вич Гагариннинг тантана билан
кутиб оломоқда. Москваликлар би-
лан, бутун мамлакат билан бирга
Ўзбекистон ишчилари ва колхоз-
чилари, зиёлилари, барча меҳнат-
нашлари ҳам мард қаҳрамонини
қизғин кутадилар ва уни чин қалб-
дан табриқлайдилар.

Мукаммал космик кемалар
яратган ажойиб совет олимлари,
конструкторлари, инженерлари,
техниклари ва ишчиларини, жа-
ҳонда биринчи космонавт — Ва-
танимизнинг шонли фарзанди
Юрий Алексеевич Гагариннинг Ва-
танимиз шон-шухрати йўлидаги
коммунизм йўлидаги буюк қаҳра-
монлиги билан Ўзбекистон Ком-
партияси Марказий Комитети, Ўз-
бекистон ССР Олий Совети Пре-
зидиуми ва Министрлар Совети
номидан, сизларнинг номингидан,
республиканинг ҳамма меҳнаткаш-
лари номидан чин кўнгилдан, чин
набдан табриқлашга рухсат эт-
гайсиз.

Ўртоқлар, Ватанимизнинг буюк
ғалабасидан илҳомланган совет
Ўзбекистони меҳнаткашларининг
ҳар қайсиси ўз постига фидоко-
рона меҳнат қилди, етти йил
жашини ўтказди йилда ўз соца-
листик мажбуриятларини шараф
билан бажарди ва жонажон
Коммунистик партиянинг набат-
даги XXII съездини муносиб ку-
тиб олади, деб Совет Иттифо-
қи Коммунистик партиясининг
леенич Марказий Комитетини,
жонажон Совет ҳукуматини ва
халқдонимиз Никита Сергеевич
Хрушчевни ишонтиришга ижозат
бергайсиз.

Совет халқи, қаҳрамон халқ-
қа, ижодкор халққа, космосга би-
ринчи бўлиб йўл очган халққа
шон-шарафлар бўлсин!
Тинчлик ва тараққиёт талачи —
улуғ Ватанимизга шон-шарафлар
бўлсин!

Яшасин коммунизм қурилишида
совет халқи ғалабаларининг ил-
ҳомчиси ва ташкилотчиси — шон-
ли Совет Иттифоқи Коммунистик
партияси!

Митинг қатнашчилари гўл ба-
ланд руҳ билан КПСС Марказий
Комитетига, КПСС Марказий Ко-
митетининг Биринчи секретари
ўртоқ Н. С. Хрушчевга табрик
қабул қилдилар.

Биринчи космонавт Юрий Гага-
ринга табрик телеграммаси юбори-
лад.

Ўзбекистон ССР Давлат гим-
нини тантанали садолари янграй-
ди.

ТОШКЕНТДА ТАНТАНА

Ўзбекистон пойтахтидаги кўп
минг кишилик митинг катта халқ
тантанасининг бошланғич бўлиди.
Кеч кириши билан шаҳарнинг
ҳамма кўчаларида байрам чироқ-
лари ёқилди. Ўйлақлар тошкент-
ликлар учун тордиқ қилиб қолди
ва айрим жойларда транспорт
уларга йўл беришга мажбур бўл-
ди. Ҳамма жойда музика, рақс,
қўшиқ...

Соат 21 да Ўзбекистон пойтах-
тида байрам салюти берилди. Со-
вет халқининг жасорати шарафи-
га, биринчи космонавт шарафи-
га, тўпалардан йигирма марта ўқ узи-
лди. Тўпаларнинг овози ҳар сафар
гумбурлаганда мушаклар осмон-
га кўтарилар эди.

...Халқ шодиёнаси ярим кечага
ча давом этди.

Е. ЕФИМОВ,
Г. ЛИПШОВ,
Е. МАНОРОВ.

(ЎзТАГ мухбирлари).

ЮРИЙ АЛЕКСЕЕВИЧ ГАГАРИНГА

Қадрли дўстимиз Юрий Алексеевич!
Чексиз қўйил бўлган ва миннатдор Совет Ўзе-
бекистони Сизга Космосга муваффақиятли парвоз
қилганингиз ва жонажон еримизга қайтиб келгани-
нги билан қизғин кутувлар йўлайди.

Сиз мислсиз жасурлигингиз билан Ватанимиз
шон-шухратини оширдиганга ва Совет Социалистик
Республикалари Иттифоқи граждани деган мағрур
уновини яна ҳам улуғладиганга.

Леени партиясининг азамат лочини, мамлакатим-
из халқлари оиласида катта оға — улуғ рус хал-
қининг фарзанди жаҳоннинг биринчи космонавти
бўлганлиги билан гўл фахрланамиз.

Қадрли Юрий Алексеевич, Сизнинг Ватанга ва

бутун прогрессив инсониятга садоқат билан хизмат
қилиш намунангиз бизни коммунизм қурилишида
янгидан-янги муваффақиятлар қозониш учун ку-
рашга руҳлантирмоқда.

Тошкент меҳнаткашларининг кўп минг кишилик
митинги қатнашчилари республиканинг барча
меҳнаткашлари номидан Сизга чин қалбдан узоқ
йиллар баҳодирона сўхат-саломатлик, битмас-ту-
ганмас куч ва гайрат, Ватанимиз шон-шухрати йў-
лида, Ер планетамизда тинчлик ва тараққиёт танта-
на йўлида янги қаҳрамонликлар тилайдилар.

ТОШКЕНТДАГИ ЮЗ МИНГ КИШИЛИК
МИТИНГДА ЯҚИЛЛИК БИЛАН ҚАБУЛ
ҚИЛИНГАН.

Чет эл давлат арбобларининг табриклари

Н. С. ХРУШЧЕВ ВА Л. И. БРЕЖНЕВГА ТЕЛЕГРАММАЛАР

МОСКВА, 13 апрель. (ТАСС).

Бортида одам бўлган космик ке-
манинг муваффақиятли учиргани-
лиги муносабати билан чет эл дав-
лат арбоблари миннатдорчилик
сўзларини Москвага йўлламоқда-
лар. Хитой Халқ Республикаси
Давлат кенгашининг бosh министри
Чжоу Энь-лай Н. С. Хрушчев но-
мига юборган телеграммасида са-
маний табрикларини изҳор қилди.
У, совет халқининг космосни забт
этиш ишига қўлган буюк ҳиссаси
социалистик системанинг бениҳоя
устуни эканлигини яна бир марта
ақлол намойиш қилиб кўрсатди,
деб таъкидлади.

Владислав Гомулка, Александр
Завадский, Юзеф Циранкевич
Польша Бирлашган ишчи партия-
си Марказий Комитети, Польша
Халқ Республикаси Давлат кенга-
ши ва ҳукумати номидан Н. С.
Хрушчев билан Л. И. Брежневга
саманий табрик юбордилар. Бу-
тун поляк халқи, дейилади теле-
граммага, совет жамиятининг та-
рихий муваффақиятини эфр шод-
лик ва хурсандчилик билан та-
бриқлади.

Болгария раҳбарлари Тодор
Живков, Димитр Ганев ва Антон
Югов Н. С. Хрушчев билан Л. И.
Брежнев номига юборган теле-
граммаларида болгар халқининг
оташин табриқнинг изҳор қилди-
лар. Улар, совет кишиларининг
жоса жасорати ер юзидagi соф
виждонли ҳар бир кишининг иф-
тихонидир, деб ёздилар.

Мўғулистон Халқ Республика-
сининг раҳбарлари Ю. Цеденба-
ев ва Ж. Самбу КПСС Марказий Ко-
митетини, СССР Министрлар Со-
вети ва СССР Олий Советининг
Президиумини қизғин табриқлай-
дилар. Улар улуғ совет халқининг
ва унинг авангарди Совет Итти-
фоқи Коммунистик партиясининг

коммунизм қуриш, бутун дунёда
тинчлик иши йўлида бундан буюн
ҳам катта муваффақиятларга эри-
шувларини астойдил тилайдилар.

Руминия Халқ Республикаси-
нинг раҳбарлари Георге Георгиу-
Деж ва Ион Георге Маурер са-
мий табрикларини йўлайдилар.
Телеграммага айтилдики, румин
халқи совет халқининг олижаноб
меҳнат соҳасида, коммунизм ку-
риш учун, фан ва техникани та-
ваққий этишнинг учун, тинчлик ва
инсониятнинг бахт-саодати учун
курашда янгидан-янги ғалабаларга
эришувини тилайди.

Вьетнам меҳнаткашлари номи-
дан қардошлик саломини йўлаган
Янош Кадар ва Ференц Мюнош
одамининг биринчи марта космик
фазага уштининг инсониятнинг ва
социалистик совет тузумининг сун-
мас тарихий ғалабаси деб атайди-
лар.

Вьетнам Демократик Республи-
касининг президенти Хо Ши Мин
бундай деб ёзди: Биринчи совет
космик саҳатининг порлоқ му-
ваффақияти муносабати билан бу-
тун Вьетнам халқи чексиз хурсанд
ва шоддир.

Болгария Коммунистик партия-
си Марказий Комитети КПСС
Марказий Комитетига мактуб би-
лан мурожаат қилди.
Албания Халқ Республикаси-
нинг раҳбарлари Алан Хўжа,
Хожо Леши ва Мехмет Шеху
Н. С. Хрушчев билан Л. И. Бре-
жнев номига юборган телеграмма-
ларида қуйидагиларни ёздилар:
Бортида одам бўлган «Восток»
космик йўлдош кемасининг учи-
рилганлиги тўғрисидаги хушхабар
бутун албан халқини беҳад хур-
санд қилди.

Иосиф Броз Тито Югославия
халқи ва ҳукумати номидан ва
ўз номидан совет олимларини ва

совет халқини совет фани эриш-
ган буюк муваффақият билан
табриқлайди. Бу воқеа, дейилади
телеграммага, инсониятнинг та-
раққиётда янги давр бошланган-
лигидан далолат беради.

АҚШ президенти Жон Ф. Кен-
недининг Совет ҳукумати бошли-
га юборган телеграммасида
Қўшма Штатларнинг халқи ас-
тронавт муваффақияти учирланган-
лиги муносабати билан Совет Итти-
фоқи халқининг шодлигини баҳам
қўлади, дейилади. АҚШ президен-
ти ҳар иккала мамлакат космосни
янада кўпроқ билиб олиш учун
биргаликда ишлай олади ва инсо-
ниятини бахт-саодатга эриштири-
шар изҳор қилди.

Совет олимлари, техниклари ва
астронавтларининг буюк муваффа-
қияти муносабати билан Буюк
Британия бosh министри Гарольд
Макмиллан Британия ҳукумати
номидан Н. С. Хрушчевга са-
мий табрик йўлайди. Бу учини,
деб ёзди у, тарихий воқеадир.

Франция президенти Шарль де
Голль Н. С. Хрушчевга юборган
мактубида совет олимлари ва ас-
тронавтларининг эришган муваф-
фақияти Европанинг ва бутун ин-
сониятнинг шухратини оширади,
деб ёзди.

Хиндистон Республикасининг
bosh министри Жавахарлал Неру
Н. С. Хрушчевга юборган теле-
граммасида одамнинг космосга
учиб, Ерга қайтиб келганининг
жуда катта муваффақият деб ҳи-
соблайди. У, совет фанини ҳар
қанча хурмат қилса ҳам арзийди,
деб таъкидлайди. Хиндистон ҳу-
куматининг бошлиги ана шу му-
ваффақиятининг тинчлик ишунинг
буюк тантанаси деб ҳисоблайди.

Ўзбекистон пойтахтининг Ленин номли майдонида совет халқининг космосни забт этишда эришган тарихий ғалабаси муносабати билан ўтказилган митинг.

И. Глауберзон фотоси.

ПАХТАКОР УРТОҚЛАР! Совет фанининг буюк зафарига муносиб совғалар билан жавоб берайлик!

ОЛТИНҚҮЛ РАЙОНИ ЧИГИТ ЭКИШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИ

АНДИЖОН. 15 апрель. («Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбиридан телефон орқали). Олтинқул райони республикада биринчи бўлиб, бугун чигит экиш планини тўла бажарди. 8700 гектар ернинг деярли ҳаммасига квадрат-уялаб чигит ташланди. 1500 гектар ерга чигитни уяларга белгиланган микдорда ташлайдиган сеялкалар билан экилди.

Экиш сифатиغا яхши эътибор берилганлиги туфайли, дастлабки экилган ерлардаги чигит тез ушиб чиқа бошлади. Район бўйича 300 гектар ерда чигит 100 процент, 500 гектар ерда 50 процент, салкам 1000 гектар ерда 25 процент кўтариб чиқди.

Илгир колхозлар гўза парваришини ҳам бошлаб юбордилар.

Район пахтакорлари бу йил ҳар гектардан 32,5 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Район партия комитети (секретари ўртоқ Турсуноў Коримов) ва район ижроия комитети (раиси ўртоқ Тешабой Ҳасимов) бу катта мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлаш юзасидан муҳим тадбирларни кўраётирлар. Ишга яроқли барча куч далага сафарбар этилган. Колхозчилар ва механизаторларнинг диққат-эътибори чигитни тезда, бир текис ундириб олишга, гектарларнинг тўла бўлишини таъминлашга қаратилган.

Р. ХУДОЙБЕРДИЕВ.

Дўстлигимиз метиндек муस्ताҳкам

КУЧИМИЗ—БИРЛИКДА

Халқлар дўстлиги ва социалистик интернационализмга бағишланган республикаларо семинарнинг қаерилиши жуда муҳим воқеа бўлди. Ҳатто юксак савияда ўтган бу семинарда мамлакатимиз халқлари ўртасидаги бузилмас дўстликни янада мустаҳкамлаш масалалари атрофида ёритилиб берилмоқда. Бу ердаги лекциялар ва докладларда пўлатдек тобланган дўстлигимизнинг порлоқ истиқболлари тилга олинаётди.

Идеология фронтининг ходимлари халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш соҳасида олиб бораётган илгир иш тажрибаларини ўртоқлашнинг ҳар қайси томонидан ишчиликка катта ердам бериши шубҳасиз. Биз жой-жойимизда қайтиб борганимиздан сўнг пропаганда

Тошкентда «Халқлар дўстлиги ва социалистик интернационализм — коммунизм кўриш учун курашда улуг куч» темасида ўтказилган Ўрта Осиё республикаларо семинар-кеңаш тамом бўлди. Нўйида кенгаш қатнашчиларидан айримларининг мақолалари босилди.

Ишдаги энг яхши форма ва методларни қўллади, феолитимиздаги семинарларни ўзгариш-таъминлаш турган гап.

Шу муносабат билан мен ўз ис-тагимиз билдиришда лозим тона-

Таган ДУРДИЕВ.

Туркменистон ССР Фанлар академиясини Тарих-археология ва этнография институтининг илмий қозими.

МАКТАБ БЎЛИБ ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Коммунистик партиямиз совет кишиларини халқлар дўстлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялашнинг ўзининг асосий вазифаларидан бири деб ҳисоблайди. КПСС Марказий Комитетининг «Хўжирг замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари» тўғрисидаги тарихий қарорида кишиларимизни голий жихатдан чинқитиришнинг форма ва методлари баён этиб берилган. Ана шу қарор эълон қилингандан

Адабий-бадиий кечалар

Оржоникидзе районидagi Свердлов номида колхоз клубида сиёсий ва илмий кўлашларнинг тарқатувчи жамиятининг Тошкент бўлими ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институти халқлар дўстлиги темасида адабий-бадиий кеча ўтказилди.

Институтнинг старший илмий ходимларидан филология фанлари кандидати Х. М. Ёзузов «Ўзбек совет адабиётида халқлар дўстлиги» ва филология фанлари кандидати С. Ганиева «Ўзбек классик адабиётида халқлар дўстлиги мотивлари» деган темаларда доклад қилдилар. Кечада ўзбек шоирларининг дўстликка бағишланган шеърлари ўқиб эшиттирилди.

ҲАММА ҚАЛБЛАРНИ БИР-ЛАШТИРУВЧИ ТУЙГУЛАР

«Космос» сўзи шу кунларда инсониятнинг энг порлоқ иттифоқлари бўлиб қолди. Бутун дунё халқлари Юрий Гагариннинг дадил қаҳрамонлигини марксизм-ленинизм улуғ идеяларининг тантанаси деб, ер юзидида тинчликнинг тўла галаба қилишининг яна бир гарови деб билдилар.

Касба-соҳа ходимлари Халқларо семинарнинг ва халқлар дўстлиги бағишланган Республикаларо семинарнинг 14 апрелда Тошкентда бўлган мажлисларидаги ҳамма нутқлар ана шу фикр билан сугорилган эди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлисларида залида шу икки семинар қатнашчиларининг бўлиб ўтган учрашувида бу фикр алоҳида таъкидлаб ўтилди. Ўзбекистон Фанлар академиясининг вице-президенти И. М. Мўминов, Сиёсий ва илмий билимларини тарқатувчи Ўзбекистон ССР жамияти правлениясининг раисининг ўринбосари К. Ф. Фозилхўжаев, Туркменистон ССР маданият вазирининг ўринбосари Р. Аннакулиева, Қирғизистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти А. О. Олтиқосиёв, Тожикистон ССР Фанлар академия-

сининг корреспондент-аъзоси С. Ш. Табаров ўз нутқларида коммунизм курувчиларининг қудратли жонли кучлари ҳақида, совет халқлари улуг дўстлигининг аjoyиб самаралари ҳақида таъкидлар.

Гагарин космосни енгилга ўз жасорати туфайлигина эришгани йўқ, — дейди Умум Хиндистон касба-соҳа олимларининг конгрессининг вакили Х. Пант. — Унинг афсонавий қаҳрамонлиги кўрсатишга бугун совет халқи ўз қудрати билан мадд берди. Ҳозирги вақтда бутун дунё ишчилар синфи ўз қаддини ростлаб олмоқда ва бу инсониятнинг янги талабаларга эришувини, цивилизациянинг мислсиз тараққиётини таъминлайдиган энг яхши гаровдир.

Гана касба-соҳа олимларининг вакили Габриэль Атигобун минбарга чиқди.

— Биз, — деди у. — Гагариннинг дадил парвозини социалистик тузум меҳнатқашларга таъминлаб бераётган аjoyиб имкониятларнинг ифодаси деб билимиз. Бу, мустамакачиликка қарши қатъий курашга олганган Африка халқлари учун аjoyиб намунадир.

Бразилия касба-соҳа олимларининг

вакили Антонио Перейра да Силва, Франция Умум меҳнат конфедерациясининг вакили Поль Лемар, Мали меҳнатқашлари Милли союзининг секретари Бубакар Диалло, Жаҳон касба-соҳа олимларининг вакили Марио Росси совет фани ва техникасининг мислсиз тантанасидан қўйил қолганлигини айтидилар.

Учрашув қатнашчилари совет халқи фан ва техникасини ривожлантиришда, космосни забот этишда янги ютуқларни қўлга киритишда, деб ишонч билдирилди. Улар КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Никита Сергеевич Хрущёвнинг бутун дунёда тинчликни таъминлаш таъини қўлашда янги муваффақиятлар

И. И. ШКАДРЕВИЧ.

тарих фанлари кандидати.

Жанов номида колхознинг қўлчилар бригадалари халқ чигит экишга киришгачлари йўқ. Қ. Жумақов, К. Маматов ўртоқлар бош-

Раҳбарлик бундай бўлмайди

БАЖАРИЛАЕТГАН ГРАФИКЛАР

Термизлик пахтакорлар олдига маъсуллик вазифалар турбди. Улар Ватанга 13 минг тонна илгичка толали пахта топиришларни керак. Мўл пахта ҳосили етиштиришнинг гарови шу кунлардаги ишларга — чигитни тез ва соз экиб, қўйғос ундириб олишга боғлиқ, албатта.

Бироқ, район колхозларида ўтган йилги ҳатолар яна такрорланмоқда. Район партия комитети (секретари ўртоқ Х. Саидхўжаев), район ижроия комитети (раиси ўртоқ А. Тўраев) қабул қилган графикка асосан чигит экиш районида 9 апрелда тугаллангани лозим эди. Бунинг учун 110 агрегат билан ҳар кун 683 гектар ерга чигит экилиши ёки ҳар бир агрегатнинг ўртача иш унумдорлиги 6,2 гектарни ташкил қилиши қатъий қилиб белгиланди. 6000 гектар пахта майдонидан 4000 гектарга чигитни квадрат-уялаб жойлаштириш кўзда тутилди.

Хўш, бу график амалда қандай бажарилаётган? Графикка асосан 9 апрелда чигит экиш тамом бўлиши керак эди-ку! Ваҳоланки, энди 3100 гектар ерга чигит экилди. Квадрат-уялаб экиш топириши бор-йўғи 45 процент адо этилди, ёки 4000 гектар ўрнига 1964 гектар ерга квадрат-уялаб чигит ташланди, холос. Қўнлик чигит экиш графиги 50 процент атрофида бажарилипти. Аҳволнинг бу қадар ташвишли ва ачинарли бўлиб қолмишга сабаб нима?

КЎЗБЎЯМАЧИЛИК

Шу йил 23 мартда район партия комитетининг область ташкилотларига берган маълумотида ерларни ҳайдаш, гўзалона юлиш, ариқ-зувурларни тозалаш тўла тугалланди; 104 «ДТ-24» тракторидан 94 таси, 110 қит экиданг селмадан 93 таси ремонтдан чиқарилди, дейилди. Чигит экиш масуми бошлангани билан бу маълумотларнинг ёлгонлиги маълум бўлиб қолди. «Октябрь 40 йиллиги». Жанов номида колхозларда ҳанузгача юзлаб гектар ҳайдалмаган, ҳатто гўзалона юлимаган майдонлар борлиги аниқланди.

Район партия комитетининг секретари Хўшим Саидхўжаев йил бошдан бери ўш қанли бўлиб турган бу колхозларда кўзбўямачиликни фактларига йўл қўйилганини тан олмаслиқка, ҳасиллашга уринадди. Ўтган йил ана шундай аламжонлик ва кўзбўямачиликка йўл қўйгани, қилинмаган ишларни қилинди, деб давлатни алдаганлиги учун Саидхўжаевга партия жазоси берилган эди. Афтидан, у бу ачинч сабақлардан тўғри хулоса чиқармаганга ўхшайди.

Ерларнинг шўрлини ювиш, нам тулпан учун сугорилиш ишлари ўтказилди» деган саволга ўртоқ Саидхўжаев шундай жавоб берди:

— Ҳа, бу топириш 100 процент бажардик.

— Ахир, ариқ-зувурлар тозалаб бўлинмаган бўлса, қандай сугорилди?

— Ўтган йил сентябрь, октябрь, ноябрда ўтказган эдик.

Ажаб, пахта терилиш давомида этакдан пайта шўр ювиладими?

Техника ремонтни ҳақидан сўзлаб қанча бондан-оёқ қалблар экан. Ремонтдан тўла чиқарилиб, экишга тахт қилиб қўйилди, деган 94 «универсал» трактордан фақат 58 таси ишлаб, қолганлари турли техник камчиликлар билан бекор турбди. 110 селмадан атиги 67 таси экишга яроқли деб топилди. Уларнинг ҳам қўнчилиги нотўғри регулировка қилингани сабабидан бир кун ишласа, икки кун бекор турмоқда.

Давлатни ва ўз-ўзини алдаш, ёлгон сўзлаб бериш ёмон оқибатларга олиб келди. Район колхозлари экиш масумига таъбирларини киритдилар, чигит экишнинг ҳаммадан олдин бошланган бу район ҳозир охирига ўринлардан бирига тушиб қолди. Экиш суръати қўнлик-қўнлик сўйсиз, сифати пасайиб бормоқда.

НА СОН БОР, НА СИФАТ

Жанов номида колхознинг қўлчилар бригадалари халқ чигит экишга киришгачлари йўқ. Қ. Жумақов, К. Маматов ўртоқлар бош-

лик бригадаларда пол олиб, шўр ювиш ишлари энди бошланмоқда. Бу ерлар тобга келиб ҳайдалган, қанча 20-25 кун вақт керак бўлади. Ўзар Маматқўлов, Сафар Хўшим ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг пахта майдонларида катта-катта месалар майдонларига, ер четлари чопилмагани ва текисламагани ҳолда чигит экишмоқда. Батъан жойларда чигит тулроқ бетига қолса, айрим жойларда уруғлик тушмай кетяпти. Ўртоқ Хўшим бошлиқ бригаданида «бутун шамол» деган баҳона билан бир кун чигит экилди.

Бундай аҳвол «Октябрь 40 йиллиги» колхозини ҳам давом эттири. Колхознинг ўртоқ Самал Нормуродов бошлиқ биринчи бригаданида агротехника қондалари қўпол равишда бузилипти. Бу ерда квадрат-уялаб чигит экилиши лозим бўлган 75 гектар ерга тўғри қатор-лаб экилмоқда. Бригадирдан «Нега бундай қиласизлар?» деб сўрадик.

— Экипачи аъзоларимиз квадрат-уялаб экишни билмадилар, — деб жавоб берди.

— Ўшарни ўқитмаганмизлар? — Ўқитдик, — деб сўзсиза берилган-у, лекин, колхозимизда квадрат-уялаб экиш қадар олдиндан тайёрланмаган эди.

Бригада ихтиёридаги ерга мола босадиган «ДТ-54» трактори уч кундан бери бекор турбди. Шу сабабдан экиш ҳам тўхтаб қолган.

Биз район колхозларида чигит экиш билан бир қаторда «СЎЗ» билан оқиллантириб кетаётган бирон-та ҳам бригадани кўрмадик. Экиш агрегатларининг ўртача иш унумдорлиги 1,5-2 гектардан ошмайди. Шу сабабдан ҳар кун 700 гектар ўрнига 250-300 гектар ерга чигит экилмоқда. Квадрат-уялаб экиш топиришининг ями ҳам бажарилмапти.

Колхозларнинг дала шйпоилари масумида мослаштирилмаган ва жихоламанган. Шу нарса ачинарлики, ҳозирги маъсуллик қонунларида колхозчиларга иссиқ оқат, чой тайерлаб берилмайдди. Яслилар ташкил этиш эътиборидан четда қолган. Бундай аҳвол меҳнат интиломининг бўшашиб кетишига, экиш суръати ва сифатининг пасайишига сабаб бўлмоқда.

ЎНОҚ РАҲБАРЛИК—ИШНИНГ БЕЛИГА ТЕПЯПТИ

Райондаги Жанов номида ва «Октябрь 40 йиллиги» каби қол колхозларда район партия комитетининг секретари Х. Саидхўжаев ва И. Қўлаҳмедов ўртоқлар бутун 1960 йил давомида вақил бўлиб турдилар. Улар колхозларда хато ва камчиликларни билсалар ҳам яшириллар, ёлгон маълумотларга йўл қўйиб бердилар. Собик раислар М. Сариев ва А. Абдуназаровлар билан ошма-оғайинчилик қилдилар. Ҳўжалар аса қўнлик-қўнлик заифлаша борди, жамоат мулкнинг талон-тороқ қилиш аянига чиқди.

Янгида бўлиб ўтган ҳисобот-саноат йилгилиларида колхозчилар Ҳўжаларни ўғирлиқ қўйган, маънавиятсизликка берилиб кетган.

«Қизил Ўзбекистон»нинг рейд бригадаси: Ж. ҲАСАНОВ — агроном, «Октябрь 40 йиллиги» колхозидagi мухбирлар постининг бошлиғи.

И. ҚҮРБОНОВ — Термиз шаҳар партия комитетининг қозими.

Ж. ТҶҲҲҲҲҲҲҲ — «Қизил Ўзбекистон»нинг Жанов номида колхоздаги мухбирлар постининг бошлиғи.

А. ХАЛИЛОВ — «Қизил Ўзбекистон» мухбири.

«ОКТАБРЬ» КОЛХОЗИ ЧИГИТ ЭКИБ БҮЛДИ

Қоракўла районидagi «Октябрь» колхозини аъзолари КПСС XXII съезди шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, бу йил 1285 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олганлар. Колхозчилар чигитни қисқа муддатда сифатли экиб олиш учун барча резервлардан тўла фойдаландилар. Чигит экиш 14 кун ичида тамомланди.

Квадрат-уялаб экидиган экипачлар 730 гектар ерга чигит ташладилар. Барча бригадаларда чигитни бир текис ундириб олиш чоралари кўрилмоқда. Уруғликнинг ушиб қиқини назорат қилиб боришмоқда. 700 гектар ерда чигит ушиб қикди. Шундан 300 гектаридан аниқ квадратлар кўрилиб қолди. Механизаторлар чопиқ тракторларига культиваторларни тиркаб, гўза қатор ораларини юмшатишни бошлаб юбордилар.

«Гулистон» районидagi Ленин номида колхозда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғанипер Юнусов бошлиқ бригада аъзолари 40 гектарли «Қўйботкан» массивини ўзлаштириб, ҳар гектар ердан қанчада 50 центнердан «оқ олтин» олишга аҳд қилганлар. Бригада аъзолари ваъдага вафо қилиш учун чигит экишни тез ва сифатли тугатишга бел боғладилар. СУРАТДА: ўртоқ Ғанипер ЮНУСОВ шогирдлари билан.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

ТОШКЕНТ БИРМА ВАКИЛИНИ КУТИБ ОЛДИ

СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрущёвнинг шахсий тақдирини буюрган Совет Иттифоқида расмий визит билан турган Бирма Иттифоқи курулди кучларининг бош қўмондони Не Вин рафиқаси билан 15 апрелда самолётда Бокундан Ўзбекистон пойтахтига келди.

Генерал Не Вин билан Бирмада Бирманинг СССР даги муваққат ишлар вакили У Сейн Ман рафиқаси билан, шунингдек водювонинг Кин Ньо, подполковник Ливна ва бошқа бирмалик меҳмонлар келдилар.

Хурматли меҳмоннинг Совет Иттифоқи бўйлаб сафарига унга армия генерали П. А. Курочкин, СССР Мудофаа министрлиги ташқи алоқалар бўлимининг бошлиғи генерал-майор С. В. Соколов, Бирмадаги СССР элчихонаси хузуридаги ҳарбий атташе полковник А. А. Попов, СССР Ташқи ишлар министрлигининг маъсул ходими Ю. А. Лепанов ҳамроҳ бўлиб юридилар.

Генерал Не Виннинг келиши шарафига Тошкент аэродроми тепасида Бирма Иттифоқи, СССР ва Ўзбекистон ССР Давлат байрақлари кўтарилди. Меҳмонларни кутиб олиш учун бу ерга Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов рафиқаси билан, Туркменистон ҳарбий округи қўнчиларининг қўмондони армия генерали И. И. Федонинский, Туркменистон ҳарбий округи қўнчилари қўмондонининг биринчи ўринбосари генерал-лейтенант Н. Г. Лашчов, республика министрлари, Совет Армиясининг генераллари, Ўзбекистон пойтахти мамолатчилигининг вакиллари келдилар.

Кутиб олиш вақтида фатрих қорувол сат тортиб турли ҳамда Бирма Иттифоқи, СССР ва Ўзбекистон ССР Давлат гимнлари ижро этилди. Меҳмонларга гулдасталар тақдим қилинди.

С. О. Азимов хурматли меҳмонга мурожаат қилиб айтдики, Совет Иттифоқининг барча қардош халқлари сингари ўзбек халқи ҳам меҳнатсевар ва талантли Бирма халқини жуда ҳурмат қилади, унинг ўз ватанининг мустақиллиги ва раванга учун курашда, тинчлик учун курашда сарфлаган куч-гайратини жуда қадрлайди.

Генерал Не Вин жавоб нутқида бундай деди:

— Бизга Тошкентга келиш ҳамда Ўзбекистон раҳбарлари ва халқи билан танишнинг имконияти берилгандан хурсандимиз. Биз Бирма Иттифоқи халқидан яхши ният ва энг яхши истақлар туйғусини олиб келдик.

Бизни қизғин кутиб олганлигини учун самимий ташаккур айтишга рўхсат этгайсиз.

Бирма Иттифоқи курулди кучларининг бош қўмондони генерал Не Вин Тошкентга келиб, 15 апрелда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси О. А. Азимов хузурида бўлди.

О. А. Азимов самимий дўстона суҳбат вақтида хурматли меҳмон республика иқтисодиёти ва маданиятининг ривожланиши билан таништирди. Суҳбат вақтида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов, армия генерали П. А. Курочкин, Ўзбекистон ССР Давлат план комиссиясининг раиси С. Н. Зиев, республика маданият министри С. М. Мухомедов ҳозир бўлдилар.

Шу куннинг генерал Не Вин Туркменистон ҳарбий округи қўнчиларининг қўмондони армия генерали И. И. Федонинский хузурида бўлди. (ЎзТАГ).

КОСМОДРОМ

1961 йил 12 апрель

1961 йил 12 апрелда эрталаб куйи одамдагидек аниқ вақтда чиқди. Унинг нурлари сокин хонанинг юпқа пардаларидан аста-секин мўралай бошлади. Бу ерда номи бир неча соатдан кейин бутун дунёга машҳур бўлган киши ухлаб ётарди.

Врач хонага қаради.

— Ухлайпти.

Ҳамма: врачлар, инженерлар, олимлар ҳаяжонда... Фақат шу киши, бир неча дақиқадан сўнг Ерни тарқатиши ва инсоният тарихида биринчи марта космик фазога парвоз қилиши лозим бўлган одам тинчгина ухлаб ётибди. Аввал кунги кечкурун врачлар мўлжалланган тартибга мувофиқ Юрий Гагаринга ўринга ётиши ва ўн соат ухлаши айтишди. У ётди, унинг тез уйкуга кетганидан атрофдагиларнинг ҳаммаси ажабланди. Ғуё у эртага космосга эмас, балки ўртоқлари билан балиқ ови-га ёки баскетбол ўйинига борадигандек.

Сокин хонага врач кирди.

— Турақол, Юра!

У кўзини очиб, жилмайди. Руҳи енгил, бардам ва ҳушчақчақ эди. Космонавт кроватдан туриб, одат бўйича эрталабки спорт зарфасини қилди.

Оқ халатли кишилар келишиб, кийинида унга ёрдамлашди.

Фазо сайёҳининг мураккаб яроғ-аслаҳаларини тақиниш унчалик оддий иш эмас. Заковатли олимлар, ғамхўр усталар Юрийга ажаб-тавуур сарпо тайёрлаган эдилар. Унга қулай ва иссиқ бўлиши, танаси планеталараро бўшлиқнинг ҳар қандай таъсиридан муҳофаза қилинишини кўзда тутган эдилар.

Оқ халатли кишилар ҳар бир туғгани текширишди, скафандрни содлашди.

Юқоридаги суратда Юрий Гагариннинг йўлга тушишга деярли тайёр турганини кўрасиз. Кийим-кечакларининг ҳамма қисмлари яна бир марта кўздан кечирилмоқда.

Тайёрларлик тугалланди. Мана, космонавт автобусда. Юрий Гагарин ўртоқлари билан бирга космодром бўйлаб планеталараро улкан кемага қараб бормоқда. (Иккинчи сурат).

Ҳозир турмушимизга, халқ тилига янги — космодром тушунчаси кирмоқда. Космодром катта ҳўжалик бўлиб, малакали кишилар хизмат қилиб турадиган мураккаб иншоотдир. Бу ерда космик кемалар учирлишга тайёрланади, улар шу ердан ҳавога парвоз қилиб,

юлдузлар томон йўл олади. Мустақкам ишланган бу ускуналарнинг ҳаммасини совет олимлари, инженерлари, ишчилари, социалистик саноятимиз яратган.

Совет кишиларининг ижодий даҳоси, юксак маҳорати ва ўқув борида биринчи космонавт бўлган «Восток» совет кемасининг муваффақиятли учирлишини таъминлади.

Улкан космик кема атрофида инженерлар, олимлар, ишчилар тўпланишган. Уларнинг кўпчилиги Юрий Гагаринга яхши таниш. Охириги тиллақлар, қучоқлашди.

Космодром ходимлари, инженерлари, техниклари, ишчилари, олимларининг аҳил коллективи ўларининг старт майдончасидан космосга улкан кемаларни биринчи марта учираётгани йўқ. Лекин бу кун — алоҳида кундир. Бутун биринчи марта одам парвоз қилмоқда.

Мутахассислар кема агрегатларини синчиклаб текширишди. Улар мураккаб аппаратларнинг нуқсонсиз ишлашига ишонч ҳосил қилишди.

Старт беришга ҳамма нараса тайёр! Юрий Гагарин кўтариш лифтига киради. бу лифт ҳозир уни баҳайбат ракетага қўқис-га элтиб йўлади, космонавтни кема бинаси шу ерда жойлашган. (Ўртадаги сурат).

Юрий хушчақчақ ва бардам, ўртоқлари билан ҳазиллашади, уларнинг қўлини қисади. оқ йўл ва ғалаба тилаб қолаётганларнинг сўзларини эшитади.

Лифт Юрий Гагаринни ердан юқорига кўтаради. Бу улдугвор кема атрофида турган ҳамма кишиларнинг кўзи унда. Ерда қолаётганлар космонавтга яхши тиллақлар билдиришади.

— Оқ йўл!

— Омон-эсон қайтиб келишингизни тилайми!

Шу тарихий дақиқаларда, совет кишининг одатдан ташқари парвозга кузатиб қолиш вақтида космодромда ҳозир бўлган кишиларнинг ҳаяжонини тасвирлаб бериш қийин. Бу парвоз янги давр — космик йўллари даврини очиб беради.

Лифт тўхтади. Юрий Гагарин бир нафас тўтаб, пастда турган дўстлари ва ўртоқлари билан қўл силкиб хайрлашади ва сўнг космик кема ичида кўздан ғойиб бўлади.

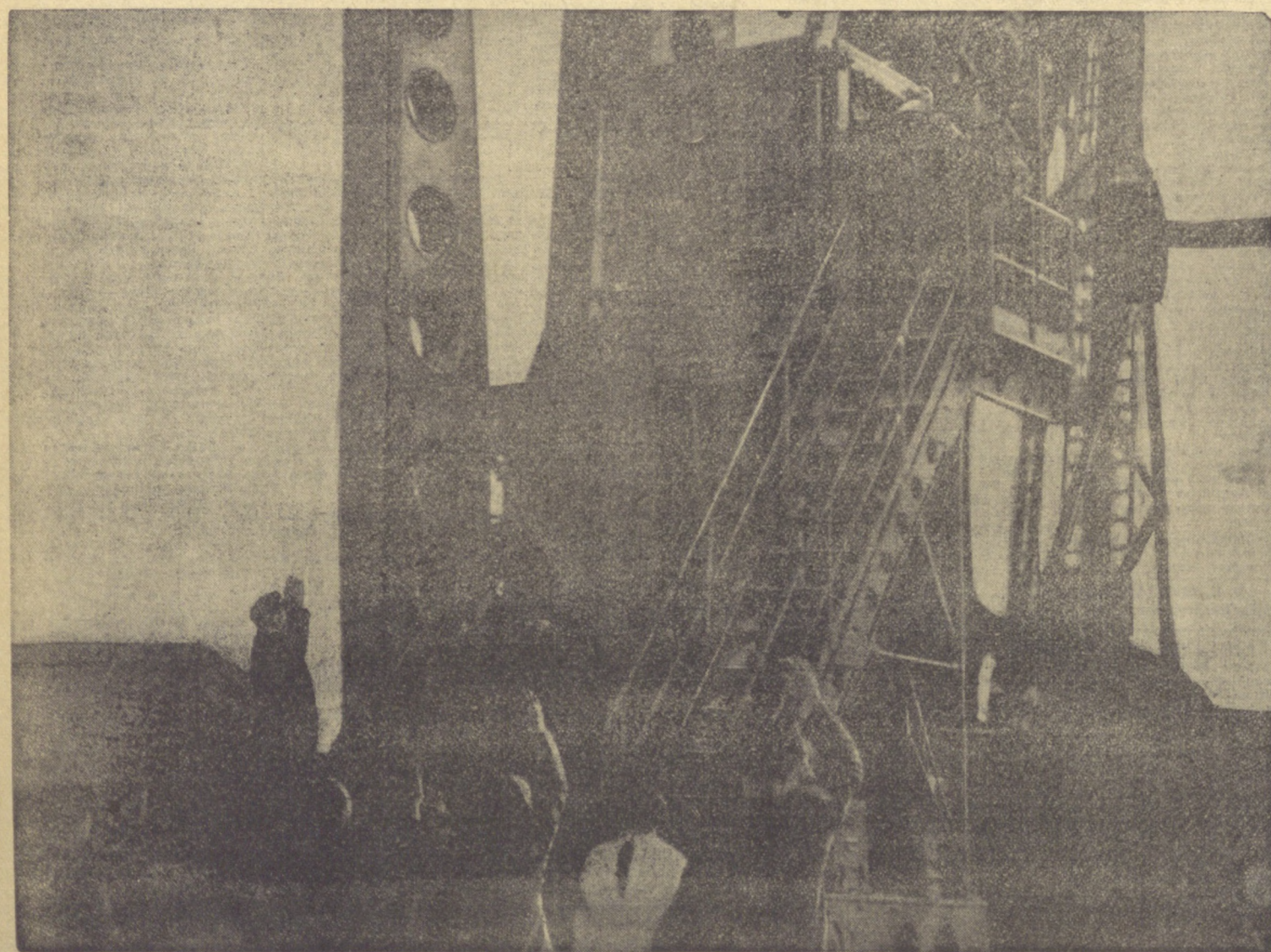
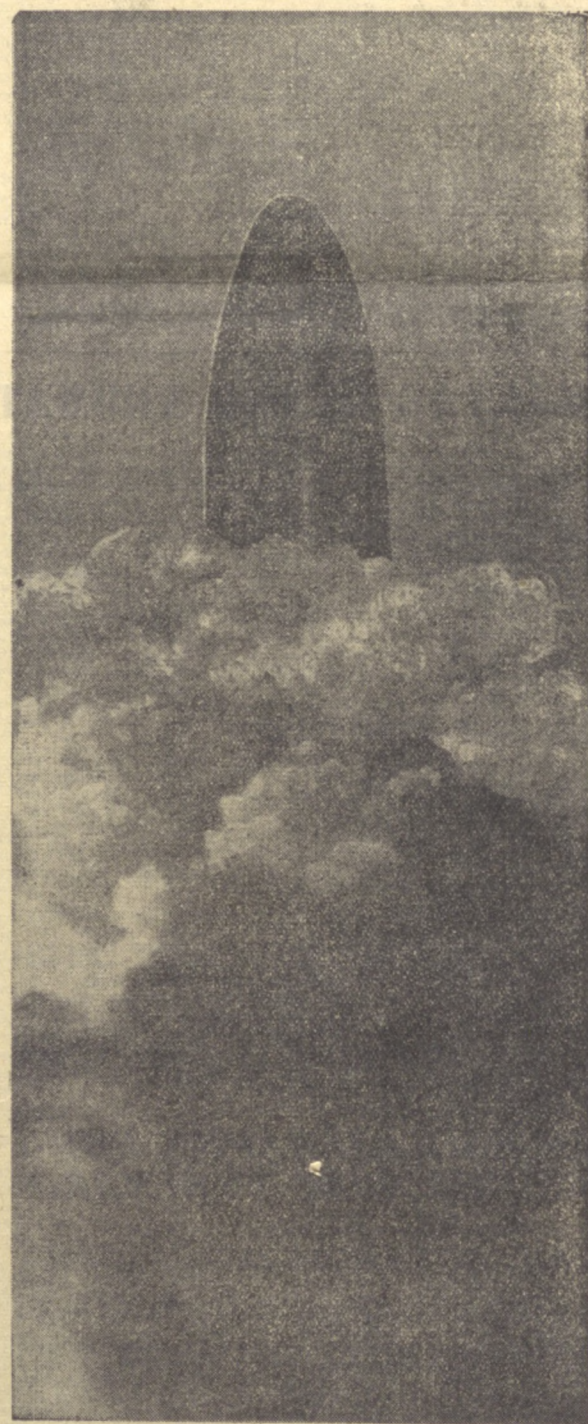
Пастдаги суратда Юрий Гагаринни у космик кема кабинасига жойлаштиридан аввал космонавтининг тўла кийимини кийган ҳолатда кўриб турибсиз.

Хайрлашганининг сўнгги давлари. Юрий Гагарин қўлларини баланд кўтариб бу қудратли кемани яратганларга, меҳнати, қучгайрати ва зехни билан юлдузлар томон фантастик саёҳат қилиш имконини берганларга салом йўллайди.

Булар — камтарин кишилар, маданияти, техникаси юксак, жасорат кўрсатиш қон-қонига синиб кетган кишилар. Ракетали мовий осмонга учирган, унга ернинг тортиш кучини енгиб, орбитага чиқишдек катта тезлик берган совет мутахассисларидир.

Охириги кутиш дақиқалари. Кеманда берилиши билан улкан космик кема булутларни ёриб ўтиб, юлдузлар томон йўл олади. Шундан кейин нима бўлгани эндиликда бутун дунёга маълум.

Вад. ГОЛЬЦЕВ,
Н. ДРАЧИНСКИЙ.
(«Известия» дав).

Редактор ўринбосари А. ИСМОИЛОВ.

ТОШКЕНТ
БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА»
КЎЧАСИ 26 УИ

КОММУТАТОР — 26334, 33262. Редакция олимларининг телефонлари:
Партия турмуши — 33469, Пропаганда — 33469. Саноят ва транспорт —
27604. Совет ҳурилиши — 34780. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва
санъат — 32036. Фан, маънаф ва олий ўқув юрлари — 34524. Маҳаллий
ахборот — 32347. Оммавий ишлаб ва хатлар — 29005. Секретариат —
31226. Ўзлонлар — 28142.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистон Сўрх»
бирлашган нашриятининг босмахонаси.
Р. 00830.

Нашр. Б. 89.